

DIA DE LA JUSTICIA 260906

INTERVENCIÓ DEL CONSELLER JOSEP M. VALLÈS

El Dia de la Justícia en l'any de l'Estatut 2006: atenció al desplegament estatutari.-

Fa uns minuts, acabem de celebrar una sessió plenària de l'actual Consell de la Justícia de Catalunya. En aquesta sessió, hem fet un repàs a les actuacions desplegades en pro de la millora de la justícia al país. En certa manera, hem fet el repàs de tots els dies de la justícia de l'any, dels 365 dies en els quals el servei públic de la justícia ha de vetllar per la necessària tutela dels drets i interessos legítims dels ciutadans i la ciutadanes.

Ara, celebrem aquest acte i de manera simbòlica un Dia de la Justícia més solemne, més simbòlic. Ens permet tres coses: reflexionar sobre la situació de l'administració de justícia, reconèixer els mèrits dels qui en són protagonistes i difondre entre l'opinió pública la transcendència que té en un Estat social i democràtic de dret com el nostre.

En aquest any 2006, el Dia de la Justícia a Catalunya té una significació especial. És un Dia de la Justícia emmarcat per la vigència del nou Estatut de 2006 i, en particular, del seu Títol III dedicat al Poder Judicial a Catalunya. L'Estatut conté novetats importants en aquesta matèria. Són novetats que poden comportar un salt endavant en la modernització d'una administració encara massa hipotecada per estructures i formes del passat que no s'adiuen amb les necessitats actuals de la nostra societat. És necessari alliberar la justícia d'aquelles hipoteques si no volem que la seva independència i la seva imparcialitat quedin malmeses davant de l'opinió de la ciutadania, d'una ciutadania que reclama a la justícia més proximitat, més intel·ligibilitat, més diligència, més eficiència.

El desplegament de l'Estatut en aquesta matèria no ha de ser una ocasió perduda. Ho va ser l'any 1985, quan la LOPJ no va desplegar tot el potencial

d'innovació que contenia la Constitució de 1978 i l'Estatut de 1979. Crec que tots els aquí presents lamentariem que conveniències partidistes o interessos corporatius frustressin altra vegada l'oportunitat de tirar endavant la necessària reforma de l'administració de justícia per a convertir-la en un dels serveis més ben valorats, tal com passa en altres països.

Tots els aquí presents participem d'una mateixa preocupació i per això ens convé estar vigilants en els processos de desplegament legislatiu immediats que –segons s'orientin- poden potenciar o poden neutralitzar les expectatives contingudes en l'Estatut refrendat pel poble de Catalunya.

Els Premis Justícia 2006 com a eina contra el conformisme.-

El Dia de la Justícia és també l'ocasió de reconèixer mèrits d'institucions i persones que s'han distingit en el servei prestat als valors i a les institucions de l'administració de justícia. La seva trajectòria ens val com exemple i estímul. Desmenteix la noció instal·lada de manera massa estesa –i jo crec que interessada- de que “no hi a res a fer”. Doncs be, l'Institut per a la Reinserció Social i el senyor Carlos Jiménez Villarejo són la prova de què sí que hi ha molt a fer, superant inconvenients, resistències, incomprensions, tot i comportar costos i sacrificis personals. Són la prova de que és possible superar el conformisme estèril i passiu.

Crec que els dos Premis que avui s'atorguen pel Govern de Catalunya són indiscutibles pels mèrits que reuneixen els guardonats i que no detallaré, perquè són coneguts de tots vosaltres. Però, a més, tenen una altra significació. Demostren que el servei a una millor justícia es pot fer des de l'iniciativa social –com és el cas de l'IRES- i des dels propis rengles dels funcionaris, dels servidors directes del servei, com és el cas del Fiscal Jiménez Villarejo.

A mi, personalment, em confirma la convicció de que els progressos en els serveis públics –i l'administració de justícia ho és, encara que sigui de forma singular- només vindran de l'impuls combinat dels propis professionals,

juntament amb tots els col·lectius, entitats i organitzacions socials que pretenen també –cadascú a la seva manera- fer efectius els drets dels ciutadans i de les ciutadanes i, especialment, d'aquells que més ho necessiten. Aquest esforç combinat és el que ha de possibilitar el progrés de la nostra justícia.

Gràcies, per tant, a l'IRES i a Carlos Jiménez Villarejo, per l'obra institucional i professional que heu desplegat durant molts anys. Però gràcies també per l'exemple que ens doneu com a catalitzadors d'energies socials, més enllà del compliment estricte d'obligacions estatutàries o professionals, en condicions molt desfavorables i arriscades. Perquè aquesta acció té un gran efecte positiu sobre l'opinió ciutadana.

La col.laboració institucional amb el TSJ i la Fiscalia com esperança de futur.-

Ho he pogut comprovar durant els tres anys en que m'ha correspost l'honor i l'obligació d'impulsar les polítiques encomanades a la Conselleria de Justícia de la Generalitat. Ho hem fet en cooperació amb tantes institucions i col·lectius que –d'una forma o d'una altra- són o se'n senten corresponsables. No les puc enumerar totes elles.

Però voldria fer esment del Tribunal Superior de Justícia, representat pels seus Presidents –Guillem Vidal, al que vull recordar en aquest acte- i M. Eugènia Alegret. De vegades hem tingut allò que diplomàticament se'n diuen “intercanvis francs i directes”. Però en tots els casos amb reconeixement de les respectives competències, amb correcció en les formes i, penso que fins i tot –i això és encara més important-, amb un punt de respecte i afecte personal recíprocs. No puc dir menys de la cooperació de la Fiscalia de Catalunya i del seu titular, el vell amic José M. de Mena. A més d'una impecable i eficient col.laboració institucional, m'ha facilitat des del primer moment l'aportació de la seva llarga experiència, de la seva lucidesa intel·lectual i del seu indiscutible rigor ètic.

Aquests exemples –entre d’altres- em fan mantenir l’esperança –malgrat molts dubtes- de que és possible la transformació necessària de la justícia. I que la justícia podrà afegir a la seva independència i imparcialitat les qualitats de proximitat i eficiència a que aspirem en benefici de la ciutadania, en benefici del poble del qual emana –segons proclama la mateixa Constitució.

MG